

Verwerkingen

De Ark in het Heilige der Heiligen

Je hebt nodig:

- Voor elk kind een kopie van werkblad 1 op stevig papier
- Kleurmateriaal
- Scharen
- Lijm
- Plakband
- Voor elk kind een stukje breigaren in wit of goud, ca. 15 cm.
- Bakjes met fijn glittergoud (verkrijgbaar in de hobbywinkel)
- Voor elk kind een bakje, bijvoorbeeld een plastic soepkom

Werkwijze:

Knip beide cirkels uit.

Kleur de ster. Doe lijm op de afbeelding van de Ark en strooi het goudpoeder er voorzichtig over, terwijl je de afbeelding boven het lege bakje houdt. Als er iets afvalt, komt het in het bakje terecht en kun je dat opnieuw gebruiken. Eventueel kunnen de randen nog gekleurd of versierd worden.

Plak nu de draad met plakband op de achterkant van één van beide cirkels en plak daarna de achterkanten van de cirkels op elkaar. De draad moet aan de bovenkant in het midden uitsteken, het andere uiteinde zit tussen de cirkels. Maak een lusje aan de bovenkant van de draad, zodat de ark opgehangen kan worden.

Praat ondertussen met de kinderen over wat ze zien op deze verwerking. Weten ze waar de ster voor staat? Hij staat symbool voor het volk Israël.

Tijdsduur:

10 min.

Objectles Een kaars aansteken

Je hebt nodig:

- Afbeelding van de tabernakel, bijv. [https://stellendam.protestantsekerk.net/uploads/klant193/\(1\)Tabernakel.jpg](https://stellendam.protestantsekerk.net/uploads/klant193/(1)Tabernakel.jpg)
- Een stompe kaars, bij voorkeur met een instructiesticker over de veiligheid
- Een voorbeeld van veiligheidsinstructies over het omgaan met kaarsen (zie bijlage 2)
- Lange lucifers
- Evt. meerdere waxinelichtjeshouders met waxinelichtjes
- Stromend water OF een icepack (voor als toch iemand zijn/haar vingers verbrand...)

Werkwijze:

Vertel: God wil de mensen leren, dat ze respect voor Hem moeten hebben. Hij leerde dat aan het Joodse volk, door hen een speciale tent voor Hem te laten maken (laat een plaat hiervan zien), waar niet iedereen zomaar naar binnen mag. Je kunt het respect voor God vergelijken met respect voor vuur. Zoals een klein kind geleerd wordt niet aan de brandende houtkachel te komen: 'pas op, die is heet!'

Leer de kinderen een lucifer af te steken en een kaars aan te steken. Sommige kinderen durven dit nog niet, omdat ze weten dat vuur heet is en brand kan veroorzaken. Elk kind mag een eigen waxinelichtje in een houder aansteken.

Als je goed met de lucifers en de kaarsen om leert gaan is het extra gezellig met kaarsjes erbij, maar als je onvoorzichtig bent kan er brand komen. Bekijk samen de sticker met waarschuwingen op een stompkaars of de afbeelding op werkblad 2. Hierop staat getekend waarvoor je allemaal moet uitkijken en hoe je er veilig mee kunt omgaan.

Het is geweldig dat God bij zijn volk wil zijn, maar als de mensen vergeten respectvol met God om te gaan, dan gaat het mis, net zoals het misgaat als je onvoorzichtig omgaat met kaarsen en/of vuur.

Tijdsduur:

afhankelijk van het aantal kinderen

Spaarpot

Deze verwerking is een groepsactiviteit. Samen maken de kinderen een bijzondere spaarpot voor hun eigen groep. Het kan handig zijn om de kinderen van de onderbouw en middenbouw door elkaar te mengen, zodat elk kind een bijdrage kan leveren op het eigen niveau.

Is het niet gewenst of mogelijk om de groepen te mixen, maak dan voor de OB-groep zelf het frame, dit is voor hen nog te moeilijk. Heb je grote groepen

laat ze dan eventueel ook een spaarpot maken voor de oudste groep of voor gebruik op school o.i.d. Maak groepjes. Ieder groepje krijgt een eigen onderdeel.

Je hebt nodig per groep:

- Een plankje hout of laminaat (ca. 25 x 25 cm.)
- Een houten kistje met sluiting
- 8 lollystokjes
- 4 satéprikkers
- Een stukje 'rijke' stof (bijv. velours, of velours de panne), 25 x 12 cm.
- Plakdelsteentjes
- Evt. vilt
- Gouddraad
- Goudkleurige spuitverf
- Borduurnaalden
- Lijmpistool

Vorbereiding:

Koop een mooi houten kistje, het liefst met een mooie sluiting. Plak de sluiting af met schilderstape en spuit het kistje met goudlak. Zorg dat het droog is voor ermee gewerkt gaat worden.

Knip het lapje stof op maat, zoom de randen om en speld ze vast om de satéprikkers.

Zaag het stukje hout of laminaat op maat. Dit wordt de vloer.

Bespreek met de predikant en/of de kerkenraad over de mogelijkheid om het gekozen goede doel te promoten. Kan er een presentatie gebeamerd worden? Mag er iets verteld worden in of na de kerkdienst? Kan er een stukje in het kerkblad geschreven worden?

Werkwijze:

Bespreek met de kinderen dat het mogen werken voor de Heer iets heel bijzonders is. God is de allerhoogste Koning, alleen het beste wat wij kunnen geven is goed genoeg voor Hem. Werken voor God kan op allerlei verschillende manieren:

- in de kerk als dominee of muzikant of.... (laat de kinderen aanvullingen bedenken)
- thuis door elkaar te helpen met .....
- gehoorzaam en beleefd te zijn tegen .....
- voor andere mensen te zorgen (hoe?)
- geld te sparen voor een goed doel

Vandaag gaan wij een spaarpot voor de groep maken. Als hij klaar is gaan we met elkaar bedenken waar we voor gaan sparen. Een goed doel, iets waar God blij van wordt. Een spaarpot voor God! God verdient de allermooiste spaarpot, dus daar gaan wij onze uiterste best voor doen!

Lees verder op de volgende bladzijde

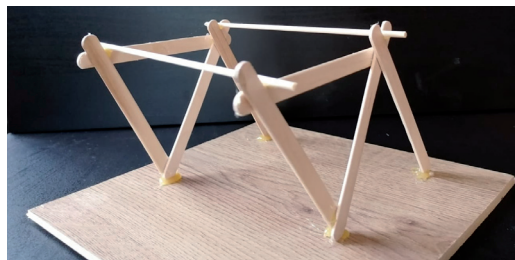
Groepje 1: Frame

Met de lollystokjes en de satéprikkers maken de kinderen m.b.v. het lijmpis-tool een stevig frame. Het frame wordt ook vastgelijmd op het stukje laminaat (zie foto's).

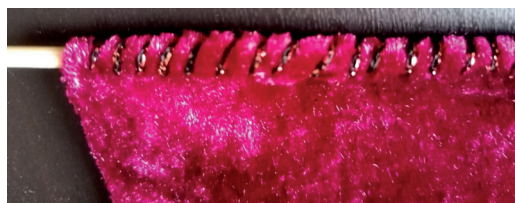
Groepje 2: Tentdoeken

De kinderen rijgen met de gouddraad de korte uiteinden van het lapje stof om de satéprikkers. (zie foto's) Je kunt er ook voor kiezen om twee groepjes te laten rijgen. Neem dan twee doekjes van 15 x 12cm en rijg de kanten van 12 cm. om de prikker.

Groepje 3: Spaarpot

De kinderen beplakken het kistje met plakedelsteentjes. Benadruk dat ze hierbij mooie series en/of patronen moeten maken, zodat het een prachtige schatkist wordt (dit kunnen kinderen in de onderbouw goed doen). De binnenkant kan eventueel bekleed worden met vilt.

Als alle onderdelen klaar zijn: Het doek wordt over het frame gelegd, waarbij de satéprikkers eventueel met een drupje lijm worden vastgezet op het frame. De spaarpot krijgt een plaats in het midden van de tent.

Tip:

Als de groep te groot is om allemaal aan de spaarpot te werken, zet dan ook kinderen in om een poster te maken voor het goede doel. Anderen kunnen op internet informatie zoeken over dat goede doel en daarover een presentatie maken met bijvoorbeeld Power-Point. Als er in of na de dienst ruimte is voor uitleg aan de gemeente, maak daar dan gebruik van en promoot het spaardoel.

Tijdsduur:

15 min.

Puzzelblad De Ark in het Heilige der Heiligen

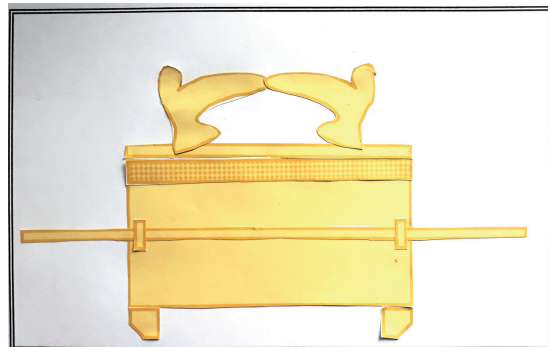
Je hebt nodig:

- Voor elk kind een kopie van werkblad 3 (2 pagina's) in kleur
- Scharen
- Lijm

Werkwijze:

Knip alle onderdelen op het tweede vel uit en plak alles op de goede manier op het eerste blad, in het lege vak.

Het is de bedoeling dat de onderdelen samen de Ark vormen. Je ziet hem op de afbeelding precies op de zijkant, dus je ziet maar één draagboom, al zijn het er eigenlijk in het echt twee.

Tijdsduur:

15 min.

Het Heilige der Heiligen

Je hebt nodig:-

- Per vier kinderen een vel goudkleurig etalagekarton (50 x 70 cm.)
- Tekenmaterialen
  - Linialen
  - Scharen
  - Voor elk kind 6 paperclips
  - Stevige witte katoen stof, voor elk kind een lapje van 17 x 17 cm. en een lapje van 45 x 30 cm.
  - Waterverf of acrylverf
  - Kwasten
  - Potjes met water

Vorbereiding:

Kijk op de website <https://www.debijbelvoorjou.nl/artikelen/lesmateriaal>, om een beeld te krijgen van hoe de tabernakel in elkaar zat en voor ander beeldmateriaal rondom dit onderwerp.

Bereid het maken van het Heilige der Heiligen voor, zodat elk kind het materiaal heeft waarmee hij/zij aan het werk moet:

Heilige der Heiligen:

Uit goudkleurig etalagekarton haal je voor vier kinderen het materiaal voor het Heilige der Heiligen. Deze is dan 15 bij 15 cm.

Gebruik werkblad 5 voor aanwijzingen hoe je dit optimaal kunt doen.

Teken en knip alvast de basis voor ieder kind uit. De stippellijn is de vouwlijn.

Je hebt dan:

- 4 wanden (15 x 45 cm.)
  - 4 x 4 pilaren (15 x 2,5 cm.)
  - 4 stroken van (20 x 2,5 cm.), grijs in het voorbeeld
- Teken en knip het benodigde aantal voor de kinderen uit.

Voorhangsel en tentdoek:

Knip uit stevig wit katoen (laken) voor ieder kind twee lapjes: voor het voorhangsel een lapje van 17 x 17 cm. en voor het tentdoek 45 x 30 cm..

Maak voor jezelf even een proeflapje hoe de verf op de stof reageert: waterverf uit een doosje werkt prima en droogt lekker snel. Gebruik je plakkaat- of acrylverf? Verdun dat iets met water. Zet de verf verdund voor de kinderen in potjes klaar.

Lees verder op de volgende bladzijde

Werkwijze:

Voorhangsel en tentdoek: De kinderen gaan eerst de stof verven. Deze kan drogen in de tijd dat ze het deel van de tabernakel gaan maken.
Voor de tabernakel werden de kleuren karmozijnrood, blauwpurper en roodpurper gebruikt. Wanneer je bij rood een beetje blauw doet krijg je roodpurper, doe je bij blauw een beetje rood dan krijg je blauwpurper. Het patroon was met cherubs (engelen).
- Maak eerst tekeningen van engelen op het katoen.
- Daarna verf je het voorhangsel en tentdoek. De engelen blijven wit.
- Om de engelen heen verf je een mooi randje voor de afwerking.
- Laat de stof drogen.

Tabernakel:

- Vouw de wanden van de tabernakel met de gouden kant naar binnen.
- Bevestig de strook van 20 cm. bovenaan. Daar wordt het voorhangsel aan opgehangen.
- Maak aan beide kanten twee vouwstrookjes van 2,5 cm. Zet ze met paperclips vast.
- Met paperclips zet je de pilaren bovenaan vast aan deze strook. De gouden kant naar voren.
- Bevestig het lapje voor het voorhangsel met de paperclips van de pilaren, zodat de pilaren aan de voorkant te zien zijn.
- Leg het andere lapje er als tentdoek overheen, maar niet over het voorhangsel.

Op <http://www.bijbelstudiesvoorkinderen.nl/extra/ark.pdf> vind je een bouwplaat van de ark. Deze kun je voor de kinderen afdrukken en meegeven, zodat ze die in het Heilige der Heiligen kunnen zetten.

Als je genoeg tijd hebt kun je hem natuurlijk ook maken tijdens de kindernevendienst/zondagschool.

Tijdsduur:

20-30 min.

Puzzelblad De Ark: God in ons midden

Je hebt nodig:

- Voor elk kind een kopie van werkblad 4
- Voldoende bijbels OF kopieën van het Bijbelgedeelte (de oplossing kan alleen gevonden worden in de NBV-vertaling, andere vertalingen gebruiken andere termen)
- Schrijfmaterialen
- Tekenmaterialen

Oplossingen:

- Woorden invullen: tabernakel / linnen garen / wol / cherubs / geitenhaar / ramsvellen / zeekoevellen / acaciahout / zilveren / goud / voorhangsel / blauwpurper / roodpurper / karmozijnrood / vier palen / tafel / lampenstandaard / bronzen
- Ontwerp voor voorhangsel: er moeten engelen op staan
- Verzoening: goedmaken

Aandachtspunt: in de NBV komt de term 'Heilige der Heiligen' niet voor. Daar staat de term 'Allerheiligste'. Vertel het Maar gebruikt liever de term 'Heilige der Heiligen' en daarom staat dit ook zo in deze puzzel.

Tijdsduur:

15 min.

Filmpjes kijken: God komt dichtbij!

Je hebt nodig:	<ul style="list-style-type: none"> - Afspeelapparatuur met geluidsboxjes - Filmpjes van youtube (zie werkwijze)
Voorbereiding:	Bekijk de filmpjes, zoals ze staan onder 'werkwijze' en maak er een eigen compilatie van als je niet genoeg tijd hebt om het hele programma te doen.
Werkwijze:	<p>Bekijk samen de filmpjes en spreek er samen over.</p> <ul style="list-style-type: none"> - God wil bij de mensen wonen. Heel bijzonder. https://youtu.be/cxG4guyuasU: Rustig filmpje van de tabernakel met Engelse beschrijving. - Maar God stelt wel regels, je kunt God niet zomaar ontmoeten. Hij is heilig. Daar gaat dit filmpje over: https://youtu.be/LhgBw7NNh4A - Gesprekje over de zon en God. Houd je van de zomer? Houd je van God? Houd je van de warme zonnestralen? Houd je van Gods liefde? Wat moet je doen tegen de zon om niet te verbranden? Insmeren met zonnebrandcrème. Wat moet je doen als je dichtbij God wil zijn? Je moet zonder zonde zijn, rein. - Eenmaal in het jaar mag de hogepriester in het Heilige der Heiligen komen, dan komt God dichtbij de mensen. Dat is een feestdag: Grote Verzoending. In het Hebreeuws heet het Jom Kippoer: https://www.abcvoorkinderen.nl/wij-belijden/verzoening.html - Gesprekje: Hoe heet de feestdag waarop christenen gedenken, dat Jezus aan het kruis stierf? Goede Vrijdag. Jezus maakte het goed tussen God en mensen. - Wat doe je als toch weer verkeerde dingen doet? Laat jij het erbij of ga je het weer goed, in orde maken? Zeg je sorry en vraag je God om vergeving? Leuk filmpje in het Engels: Jumpin Jeruzalem (filmpje over Yom Kippoer voor hoe de joden het nu vieren): https://youtu.be/NQN9ym9DfDs. Tip: Voor veel kinderen zal het moeilijk zijn om het Engels volledig te begrijpen. Je kunt er ook voor kiezen om de gegeven informatie zelf te vertellen. - Gesprekje als je dit filmpje wel gebruikt: hebben de kinderen het begrepen? Zag je welke kleur kleding ze droegen? Net als de hogepriester in de tempel. Ze willen rein zijn, net als een engel. <p>Extra:</p> <ul style="list-style-type: none"> - https://www.joods.nl/2019/10/israel-komt-tot-stilstand-voorbereidingen-voor-jom-kippoer-zijn-klaar-video/ - https://visie.eo.nl/2019/10/wat-is-jom-kippoer/ <p>Tijdsduur: 30 min.</p>

Tip

In een andere context was bij Vertel het Maar op 6 oktober 2019 ook aandacht voor de Ark van het Verbond. Sommige verwerkingen van die zondag zijn ook nu bruikbaar.

De Ark in het Heilige der Heiligen

Exodus 25:10-22 en 26:31-37

De Ark in het Heilige der Heiligen

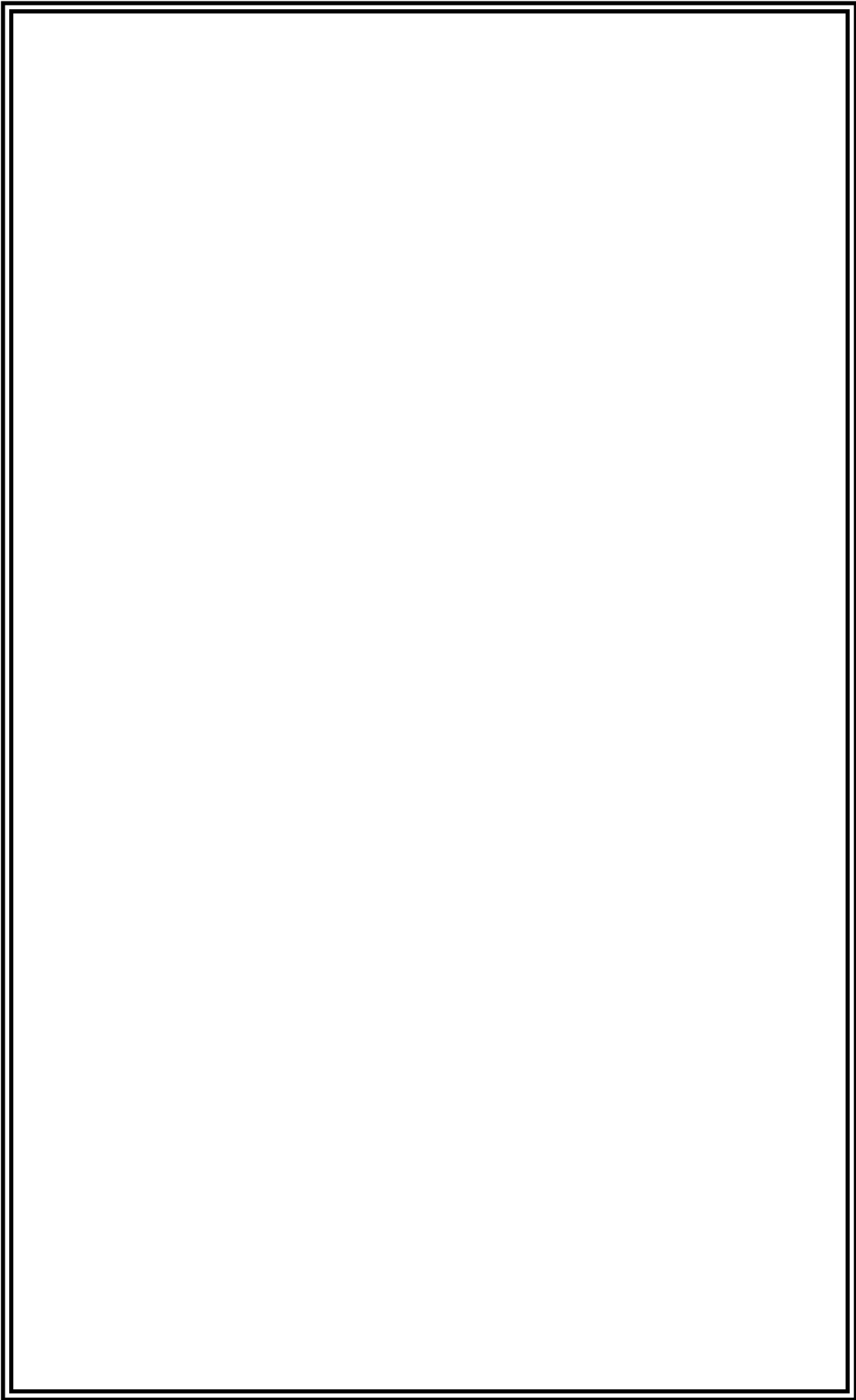
De Ark in het Heilige der Heiligen

Veiligheidsinstructies omgaan met kaarsen

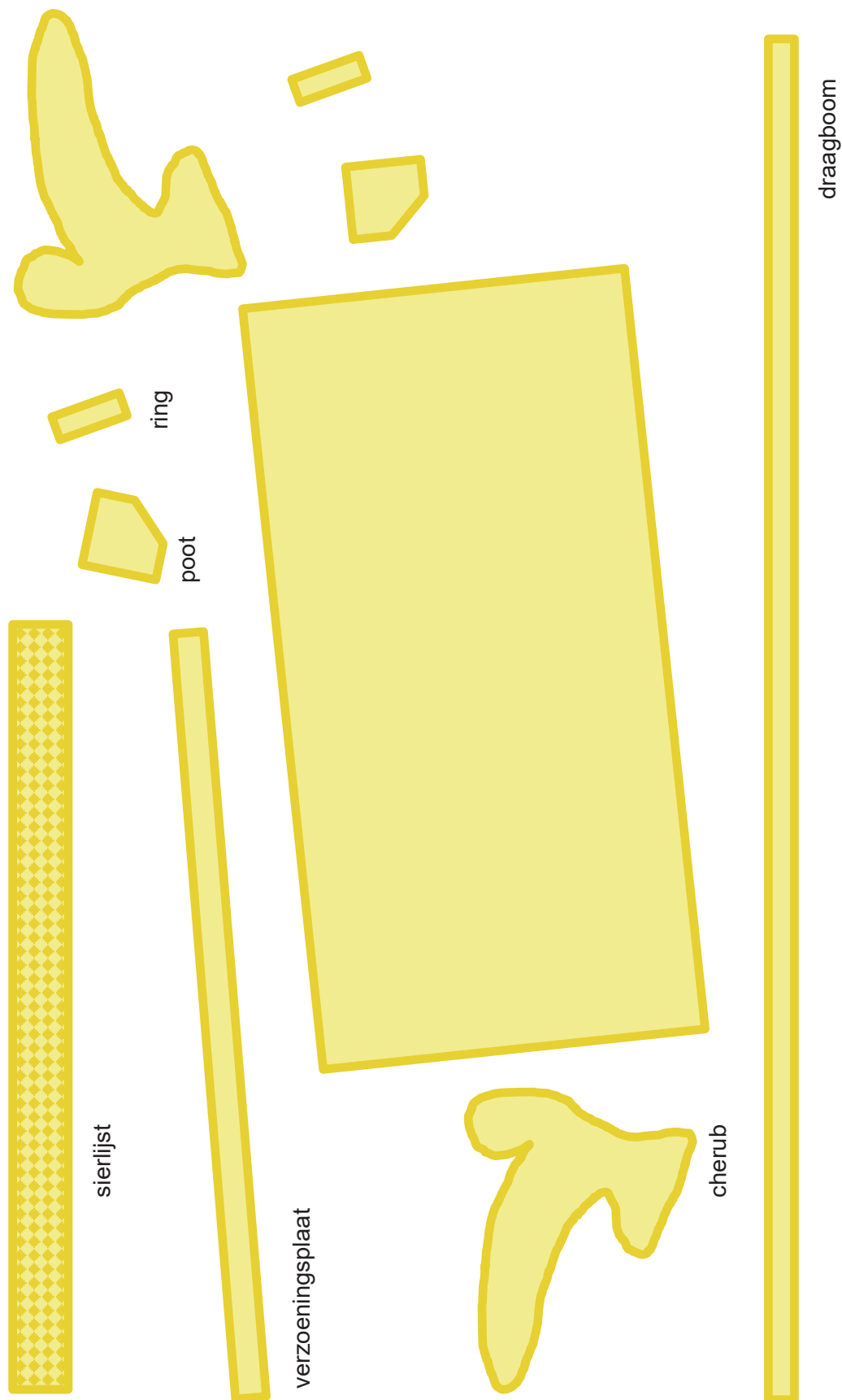
De Ark in het Heilige der Heiligen   Exodus 25:10-22 en 26:31-37

In Exodus 25 lees je hoe de Ark eruit moest zien.

Knip alles uit en plak alles op de goede manier op het andere blad in het lege vak.

Op de afbeelding zie je de Ark precies vanaf de zijkant, dus je hebt daarom maar één draagboom nodig, want je ziet er dan maar één.

De ARK: God in ons midden – Exodus 25: 1-22 en 26: 3-37

God geeft het volk Israël een opdracht, want Hij wil in hun midden wonen. (Exodus 25:8)

Opdracht voor jou: zoek de ontbrekende woorden in de lijst ernaast. De tekst komt uit Exodus 26 (NBV).

Twijfel je over een antwoord? Neem de Bijbel erbij!

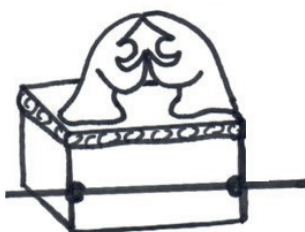
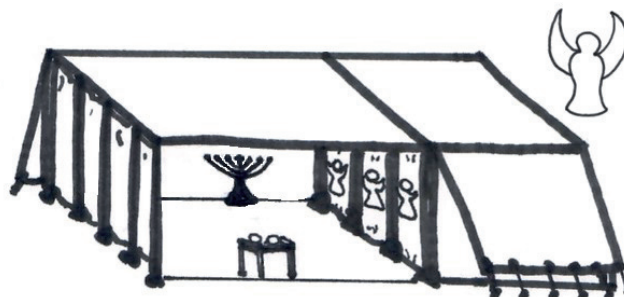
Vers

- 1 De Israëlieten moeten voor God een heiligdom maken, een ..... .
- 1 Met banen geweven van getwijnd ..... en ....., en een patroon van ..... .
- 7, 14 Dit heiligdom krijgt nog drie andere tentdoeken. Deze zijn gemaakt van dieren: weefdoek van ....., rood geverfde ..... en ..... .
- 15 Voor de wanden worden planken van ..... gemaakt.
- 18-23 Deze planken voor de zijwanden en achterwand moeten op ..... voetstukken staan.
- 29 De planken en dwarsbalken moeten ze overtrekken met ..... .
- 33 Het ..... maakt scheiding tussen het Heilige en het Heilige der Heiligen.
- 31 Dit doek wordt van dezelfde stof gemaakt als de banen van het eerste tentdoek, met het patroon van cherubs. De kleuren zijn ....., ... en ..... .
- 32 Het voorhangsel wordt met gouden krammen bevestigd aan ..... , met goud bedekt (verguld), die komen te staan in zilveren voetstukken.
- 35 In het voorste gedeelte komen een ..... en een ..... te staan.
- 36 Aan de ingang komen gordijnen zonder patroon. Zij worden vastgemaakt aan vijf vergulde palen op een ..... voetstuk.

Vier palen
Wol
Ramsvellen
Acaciahout
Blauwpurper
Voorhangsel
Linnen garen
Lampenstandaard
Cherubs
Tabernakel
Roodpurper
Zeekoevellen
Karmozijnrood
Zilveren
Tafel
Bronzen
Geitenhaar
Goud

Maak je ontwerp voor het voorhangsel met het patroon van cherubs.

De Ark is een kist, gemaakt van acaciahout (LxBxH: 135 cm. x 82,5 cm. x 82,5 cm.) bedekt met puur goud. De verbondstekst wordt erin gelegd. Bovenop komt een deksel met twee cherubs te liggen. God noemt het de **verzoeningsplaat**. Hierboven, tussen de cherubs, zal Hij de mens ontmoeten, achter het **voorhangsel**, in het **Heilige der Heiligen**.

VERZOENING betekent: gadkoenem _____

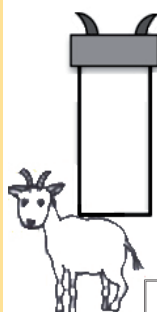
Sorry, vergeef me, ik heb de letters verkeerd gezet. Wil je het voor mij in orde maken?

Alleen de hogepriester mag eenmaal per jaar, op **Grote Verzoendag**, in het Heilige der Heiligen komen. Hij moet zich houden aan de voorschriften. God komt in een wolk boven de Ark. God is een HEILIG God.

Leviticus 16, vanaf vers 1:

Kleding: de hogepriester moet zich eerst wassen en een heilig tuniek van wit linnen aantrekken, met een linnen gordel en een tulband.

Offer: voor de hogepriester en familie biedt hij een stier als reinigingsoffer aan ter verzoening, en een ram als brandoffer. Voor het volk Israël ontvangt hij twee bokjes als reinigingsoffer en een ram als brandoffer.

Jom Kippoer, Hebreeuws: **יום כיפור**

Grote Verzoendag is de belangrijkste Joodse feestdag. Ook in 2020 is het voor de Joden de heiligste dag van het jaar. Ze dragen witte kleding, ze werken niet. Ze vasten en vragen elkaar vergeving. In de synagoge belijden ze hun zonden aan God.

Pasen: Jezus – Gods Zoon – was het reinigingsoffer. Hij droeg de zonden van de mensen aan het kruis. Met zijn bloed wast Hij ons rein, wit als sneeuw.

Het lot bepaalt welk bokje voor de Heer als reinigingsoffer wordt gebracht. De hogepriester legt het andere bokje de handen op en draagt daarbij (symbolisch) de zonden over van het volk. Dit 'zondebokje' wordt daarna de woestijn ingestuurd.

Tabernakel maken: verdeling goudkleurig etalagekarton voor vier kinderen

4 pilaren 15x2,5   4 stroken van 20x2,5

